

**Uzasadnienie
do uchwały w sprawie rozpatrzenia wniosku**

W dniu 23 lutego 2026 r. Sołtys Pani Agnieszka Siekanowska wystąpiła z wnioskiem do Rady Gminy Grabówka w sprawie utworzenia w Gminie Grabówka funduszu sołeckiego w roku budżetowym 2027.

Działając w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 1691), zwanej dalej k.p.a., oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) wniosek został przekazany do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Grabówka.

Wniosek, o którym mowa w art. 241 k.p.a. uruchamia jednoinstancyjne postępowanie administracyjne o charakterze uproszczonym kończące się czynnością faktyczną - zawiadomieniem.

W celu rozpatrzenia ww. wniosku Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Grabówka zwróciła się do Wójta Gminy Grabówka o przekazanie informacji tj.: koszty dodatkowego pracownika do obsługi Funduszu Sołeckiego, kwoty bazowej jako podstawowej dla Funduszu Sołeckiego, jakich zwrotowi wydatków przysługiwałyby Gminie, kwota środków na każde sołectwo Gminy Grabówka w ramach Funduszu Sołeckiego.

Z odpowiedzi wynika, iż kwota, którą należałoby zabezpieczyć na poczet funduszu sołeckiego w 2027 r., wynosiłaby ponad 600 tys. zł. Jednocześnie przewidywalny zwrot z budżetu Państwa, wynoszący jedynie 20% poniesionych wydatków, kształtowałby się na poziomie ok. 120 tys. zł. Należy przy tym podkreślić, iż zwrot ten nastąpiłby dopiero w 2028 r. oraz nie pokryłaby nawet kosztów związanych z ewentualnym zatrudnieniem dodatkowych pracowników niezbędnych do obsługi tego zadania.

Ponadto zadania realizowane w ramach funduszu sołeckiego miałyby charakter znacznie rozproszony i obejmowałyby wiele drobnych przedsięwzięć o ograniczonej skali. Tymczasem kwota przekraczająca 600 tys. zł mogłaby stanowić istotny wkład finansowy w realizację większych inwestycji gminnych.

Na podstawie art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301, z późn. zm.) rada gminy rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki, do dnia 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy, podejmując uchwałę, w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie funduszu w roku budżetowym. Fundusz sołecki to pieniądze w budżecie gminy zagwarantowane dla sołectwa na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Należy podkreślić, iż fundusz sołecki, mimo nazwy, nie stanowi odrębnego funduszu celowego w rozumieniu ustawy o finansach publicznych, lecz część budżetu gminy. Wyodrębnienie funduszu

sołeckiego ma charakter fakultatywny i następuje na mocy uchwały rady gminy podjętej do 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy, natomiast brak stosownej uchwały oznacza, że fundusz nie funkcjonuje w danym roku, albowiem ustawa o funduszu sołeckim w zasadzie wszędzie tam, gdzie wprowadza termin do dokonania określonej czynności nadaje mu moc terminu zawitego, którego żadnym działaniem nie można już konwalidować.

Fundusz sołecki jest wyodrębnioną kategorią wydatków w ramach budżetu gminy. Środki wydatkowane z funduszu sołeckiego mogą być przeznaczane tylko na realizację zadań zlokalizowanych na terenie części obszaru gminy – sołectwa dla którego ustanowiono taki fundusz. Fundusz sołecki tym różni się od innych funduszy, funkcjonujących w ramach polskiego systemu finansów publicznych, że ustawa nie określa jego szczególnych źródeł dochodów. Na sfinansowanie wydatków z funduszu sołeckiego przeznacza się część dochodów gmin co do których mają one swobodę, co do decydowania o ich przeznaczeniu. W praktyce fundusze sołeckie finansowane są z dochodów własnych gminy (udziału w podatkach dochodowych i podatków lokalnych).

Wyrażenie zgody na utworzenie funduszu sołeckiego wiąże się z rozdrobnieniem środków. Inwestycje zaproponowane we wniosku sołectwa powinny być zakrojone raczej na niewielką skalę, dlatego ustawodawca wymaga, aby pod kątem finansowym dało się je zrealizować w ramach środków określonych dla danego sołectwa na podstawie informacji o wysokości przypadających

mu środków, przekazanej sołtysowi przez organ wykonawczy gminy w terminie do 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy. Środki z funduszu sołeckiego są planowane w perspektywie jednego roku budżetowego, a wykonanie jedynie części szerszego przedsięwzięcia może budzić wątpliwości chociażby pod względem potencjalnej poprawy warunków życia mieszkańców, czy zgodności ze strategią rozwoju gminy. Nie ma bowiem pewności, czy w kolejnych latach budżetowych sołectwa zadecydują o kontynuowaniu rozpoczętego przedsięwzięcia albo czy gmina podejmie się jego dokończenia z części budżetu niezarezerwowanej na fundusz sołecki.

Ze względu na brak możliwości zapewnienia środków finansowych w budżecie gminy w wysokości określonej ustawą o funduszu sołeckim dla każdego sołectwa, proponuje się nie tworzyć powyższego funduszu sołeckiego. Nadto mając na uwadze możliwości ekonomiczne gminy i jej dochody, zabezpieczenie środków w ramach funduszu sołeckiego utrudniałoby zachowanie równowagi ekonomicznej Gminy Grabówka. Jednocześnie uważa się za celowe wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej, w szczególności umożliwienie działalności sołectw, tym samym mimo niewyrażenia zgody na wyodrębnienie środków w ramach funduszu sołeckiego, Gmina Grabówka w ramach wykonywania zadań własnych, będzie w dalszym ciągu realizować zgłaszane potrzeby sołectw. Sołtysi są obecni na sesjach, zabierają głos, przekazują uwagi, jeżeli zgłaszają racjonalne projekty, to nie potrzeba jakiejś specjalnej procedury, aby je zrealizować.

Sołectwa wymagają większych działań systemowych, a co może zrobić sołectwo, kiedy dostanie kilkadziesiąt tysięcy złotych, nie da się za to naprawić drogi czy zrobić oświetlenia. Gmina Grabówka otrzymała sporo dotacji na zadania własne w tym na dużą inwestycję drogową, są też opracowywane nowe wnioski o dofinansowanie projektów, do których realizacji niezbędne są środki finansowe na zapewnienie wkładu własnego. Ogólna kwota na pewno będzie lepiej spożytkowana, gdy przeznaczymy ją na konkretne

inwestycje. Zgodnie z zapewnieniem Wójta mimo niewyodrębnienia funduszu sołeckiego nadal będą ponoszone wydatki na rzecz wszystkich sołectw poprzez realizację inwestycji i przedsięwzięć w poszczególnych sołectwach, m.in. budowę czy remonty dróg, chodników, placów itp., zapewnia mieszkańcom sołectw poprawę warunków życiowych w większym zakresie niż byłoby to możliwe w przypadku wyodrębnienia środków na fundusz sołecki .

Uwzględniając przedstawiony stan faktyczny, a także treść złożonych przez Wójta wyjaśnień Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Grabówka po wnikliwej analizie przedmiotowego wniosku zarekomendowała nieuwzględnienie wniosku.

Rada Gminy Grabówka podzielając stanowisko przedstawione przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji postanowiła uznać wniosek z dnia 23 lutego 2026 r złożony na podstawie art. 241 k.p.a. działań w celu uchwalenia, za niezasługujący na uwzględnienie.

POUCZENIE:

Wnioskodawcy niezadowolonemu ze sposobu załatwienia wniosku służy prawo do wniesienia skargi w trybie określonym w rozdziale 2 działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.